

ความสัมพันธ์ระหว่างการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริยธรรม
ในวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 6
ในกรุงเทพมหานคร

นางสาวศิวพร ชาญนิกิต

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปรัชญาเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต
ภาควิชามัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2530

ISBN 974-567-727-2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012734

i 10292494

RELATIONSHIPS BETWEEN MORAL REASONING AND MORAL
LEARNING ACHIEVEMENT IN SOCIAL STUDIES COURSES
OF MATHAYOM SUKSA SIX STUDENTS IN
BANGKOK METROPOLIS

Miss Sivaporn Channiti

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Secondary Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1987

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริยธรรมในวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร

โดย นางสาวศิวพร ชาญนิตี

ภาควิชา มัธยมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ก่องแก้ว เจริญอักษร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... *พร. อภินันท์* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *คุณ อภินันท์* ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ยุพิน พิพิธกุล)

..... *ดร. ก่องแก้ว เจริญอักษร* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ก่องแก้ว เจริญอักษร)

..... *ดร. วลัย อารุณี* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วลัย อารุณี)

..... *ดร. โสรัช โพธิ์แก้ว* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสรัช โพธิ์แก้ว)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริยธรรมในวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร

ชื่อนิสิต นางสาวศิวพร ชาญนิตี

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ก่องแก้ว เจริญอักษร

ภาควิชา มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา 2529

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริยธรรมในวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนชายและหญิง จำนวน 437 คน ซึ่งศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2527 จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 13 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม เคอะ ดีไฟนิง เทสต์ (The Defining Issues Test) ของ เรสค์ ฉบับภาษาไทย ซึ่งแปลและเรียบเรียงโดย ศรีวรรณา เขียวดี วณี ออมสิน สุพัชรศรี ชุมทรัพย์ และ สุรณีย์ จุฑาคำรังพันธ์ และแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริยธรรมในวิชาสังคมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และ

มัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 วิเคราะห์ข้อมูลโดย การหาค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย

การให้เหตุผลเชิงจริยธรรม กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริยธรรมในวิชา
สังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์เชิงบวก
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ $r = .377$

Thesis Title Relationships Between Moral Reasoning and Moral Learning Achievement in Social Studies Courses of Mathayom Suksa Six Students in Bangkok Metropolis

Name Miss Sivaporn Channiti

Thesis Advisor Assistant Professor Kongkaew Charoen-Agsorn

Department Secondary Education

Academic Year 1986

ABSTRACT

Purpose

The purpose of this research was to study the relationship between moral reasoning and moral learning achievement in social studies courses of mathayom suksa six students in Bangkok Metropolis.

Procedure

Subjects were 437 male and female students who were studying in mathayom suksa six in the 1984 academic year from thirteen secondary schools, General Education Department, Bangkok Metropolis. The research instruments were Rest's The Defining Issues Test which was translated into Thai by Sriwana Khewlee, Vanee Omsin, Supatsri Koomsup and Suranee Chutiddamrongpanta and Moral Learning Achievement Test in social studies which constructed by the researcher according to the Lower and

Upper Secondary Education Curriculum B.E. 2521 and B.E. 2524.
The obtained data were analyzed by means of Pearson's Product
Moment Correlation Coefficient.

Finding

There was positive correlation between moral reasoning
and moral learning achievement in social studies courses of
mathayom suksa six students in Bangkok Metropolis at the
0.01 level of significance which retained the hypothesis.

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ก่องแก้ว เจริญอักษร ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งให้คำปรึกษาแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างละเอียด และรวดเร็ว ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยตระหนักในพระคุณเสมอ และได้รับความอนุเคราะห์จาก ศาสตราจารย์ ดร.ชัยพร วิชชาวธู กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม ศาสตราจารย์ ยุพิน พิพิธกุล ให้คำแนะนำทางค่านิยม ศาสตราจารย์ ดร.สวัสดิ์ ประทุมราช ให้คำแนะนำเกี่ยวกับหลักการสร้างแบบสอบถามวัดผลสัมฤทธิ์ และผู้ทรงคุณวุฒิอีก 6 ท่าน คือ ศาสตราจารย์ ดร.วิทย์ วิศทเวทย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อมรา รอคคการา อาจารย์ ชำนาญ นิสารัตน์ อาจารย์ วศิน อินทสระ อาจารย์ สุมาลี โทสกุล และ อาจารย์ พรทิพย์ สิงห์โคทอง ตลอดจนผู้อำนวยการ ครู-อาจารย์ และนักเรียนโรงเรียนต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่ง

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้อย่างเรียบร้อยก็ เนื่องจากได้รับความช่วยเหลือจาก คุณอรุณวรรณ ประจงกิจ คุณฉวีวรรณ เข้มพิทักษ์ คุณเทพประสิทธิ์ ทักทะทองคำ คุณพรทิพย์ ทั้งไชยวรวงศ์ คุณยุพิน ชีระชัยไพฑูริยา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ตลอดจนระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัย

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของทุกท่านที่กล่าวมาข้างต้น จึงขอขอบพระคุณ และขอบคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณพ่อ แม่ ป้า ที่ได้สนับสนุนให้ผู้วิจัย ได้รับการศึกษาตลอดมา

ศิวพร ชาญนิตี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ฉ

บทที่

1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
	สมมุติฐานของการวิจัย	7
	ขอบเขตของการวิจัย	7
	ข้อตกลงเบื้องต้น	8
	คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	8
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	9
2	วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
	วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทาง จริยธรรม	11
	ความหมายของจริยธรรม	11
	องค์ประกอบของจริยธรรม	11
	ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางจริยธรรม	14
	วิธีการวิจัยพัฒนาการทางจริยธรรม	20
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางจริยธรรมใน ต่างประเทศ	21

	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางจริยธรรมใน	
	ประเทศไทย	24
	วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน	
	จริยธรรมในโรงเรียน	29
	จริยธรรมกับสังคมศึกษา	29
	วิธีปลูกฝังจริยธรรมในโรงเรียนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์	
	ของหลักสูตร	32
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนจริยธรรมใน	
	ต่างประเทศ	38
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนจริยธรรมใน	
	ประเทศไทย	41
3	วิธีดำเนินการวิจัย	49
	การศึกษาค้นคว้า	49
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	50
	กลุ่มตัวอย่างประชากร	53
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
	การวิเคราะห์ข้อมูล	54
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	57
	ข้อค้นพบ	59
	อภิปรายผลการวิจัย	59
	ข้อเสนอแนะ	62

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ขั้นพัฒนาการทางจริยธรรมตามทฤษฎีของโคลดเบอร์ก (Kohlberg)	17
2	ตารางจุดประสงค์การเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา	95
3	ตารางแสดงค่า "p" ค่า "r" ของแบบสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนจริยธรรมในวิชาสังคมศึกษา	1-35